

Uchwała Nr SO-12/0954/235/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 26 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Poniec za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 04 września 2023 r. w osobach:

Przewodnicząca: Danuta Szczepańska
Członkowie: Zdzisław Drost
 Małgorzata Okrent

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1270 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy Poniec sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagami.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Poniec za rok 2023 wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami przedłożone tut. Izbie drogą elektroniczną w dniu 29 marca 2024 roku. Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej wraz ze zmianami dokonanymi w ciągu roku budżetowego przez Radę i Burmistrza, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023–2043 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku, przedkładanymi Izbie.

I.

1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową, stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.
2. W części tabelarycznej przedstawiono plan i wykonanie dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.

3. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, w tym: dochodów bieżących i majątkowych. Przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zamieszczono objaśnienia dotyczące wykonanych dochodów i wydatków. W sprawozdaniu przedstawione zostały też informacje dotyczące przychodów i rozchodów budżetu.
4. W sprawozdaniu opisano zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp, dokonane w trakcie roku budżetowego, omówiono także stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich zapisanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
5. Szczegółowość danych o uzyskanych dochodach i poniesionych wydatkach odpowiada szczegółowości uchwały budżetowej, a zatem spełniony został wymóg z art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
6. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 r. zawiera dane wymagane przepisami art. 267 i 269 ustawy o finansach publicznych.

II.

1. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem rozbieżności wykazanych w pkt. III uzasadnienia.
2. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet roku 2023 został wykonany z deficytem budżetu w wysokości 5.479.506,42 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 9.047.934,69 zł), bowiem:

- dochody wykonano w wysokości 40.504.545,81 zł, tj. 96,00 % planu,
- wydatki wykonano w wysokości 45.984.052,23 zł, tj. 89,74 % planu.

Dochody bieżące wykonano w kwocie 39.447.393,74 zł i wydatki bieżące w kwocie 38.858.979,43 zł co spełnia wymóg z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przychody zrealizowano w kwocie 11.442.856,70 zł w tym z tytułu: wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - 4.769.662,94 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 564.408,47 zł oraz z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych – 6.108.785,29 zł.

W okresie sprawozdawczym spłacono raty z zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 737.500,00 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

Ze sprawozdania Rb-Z kwartalnego sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku wynika, że zobowiązania Gminy z tytułu kredytów i pożyczek stanowią kwotę 10.599.241,55 zł.

Zadłużenie Gminy z tytułu kredytów i pożyczek na koniec 2023 r. stanowi 26,17 % wykonanych dochodów.

III.

W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, wystąpienie następujących nieprawidłowości:

- Na str. 7 sprawozdania w tabeli zawartej w pkt. 1.2 *„Plan i wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie i innych zadań zleconych ustawami”* wykazano wykonanie dochodów w dziale 855 „Rodzina” rozdziale 85502 *„Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”* § 2010 *„Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami”* w kwocie 3.440.711,90 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S wg stanu na dzień 31.12.2023 wynika, iż dochody z tytułu w/w dotacji wykonano w kwocie 3.440.771,90 zł.
- Na str. 9 sprawozdania w tabeli zawartej w pkt 1.4 *„Otrzymane dotacje i środki zewnętrzne na realizację zadań finansowanych z udziałem środków o których mowa w art. 5 ustawy o finansach publicznych”* wykazano dotację w dziale 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” rozdziale 85395 *„Pozostała działalność”* § 2007 *„Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich”* w wysokości 22.912,13 zł natomiast zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu Rb-27S wg stanu na dzień 31.12.2023 dochody w ramach tej dotacji nie zostały wykonane w związku z powyższym podsumowanie tabeli wykazane w kwocie 114.857,13 zł winno wynosić 91.945,00 zł.
- Na str. 20 sprawozdania przy omawianiu wydatków inwestycyjnych w dziale 801 *„Oświata i wychowanie”* wskazano, iż wydatki w ramach zadania pn. *„Budowa wraz z przebudową Szkoły Podstawowej im. gen. Stefana Grota Roweckiego w Żytowiecku”* wykonano w kwocie 3.534.136,93 zł, natomiast zgodnie z danymi zawartymi w tabeli na str. 25 w pkt 2.1.2 *„Wieloletnie przedsięwzięcia inwestycyjne”* w związku z danymi wynikającymi z sprawozdania Rb-28S wg stanu na dzień 31.12.2023 należy wskazać iż wykonanie wydatków w zakresie w/w zadania wyniosło 3.534.137,13 zł.
- Na str. 35 oraz 42 sprawozdania zawarto informację, iż Gmina w okresie sprawozdawczym nie zaciągała zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów natomiast ze sprawozdania Rb-NDS wg stanu na dzień 31.12.2023 roku oraz danych zawartych w tabeli pkt 5 *„Przychody i rozchody budżetu Gminy w roku 2023”* sprawozdania wynika, iż zaciągnięto zobowiązania w kwocie 6.108.785,29 zł. Jednocześnie na str. 35 wskazano, iż zadłużenie na początku okresu sprawozdawczego wynosiło 11.336.741,55 zł natomiast sprawozdanie Rb-Z wg stanu na dzień

31.12.2022 wskazuje, iż na początku okresu sprawozdawczego zobowiązania Gminy wynosiły 5.227.956,26 zł.

- Na str. 39 sprawozdania w tabeli zawartej w pkt 9 „Zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku 2023” w dziale 750 „Administracja publiczna” rozdziale 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)” wykazano plan wydatków w § 6067 w kwocie 229.320,00 zł zamiast 228.623,70 zł Jednocześnie pominięto planowane wydatki w § 6697 w wysokości 696,30 zł. W dziale 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” rozdziale 85395 „Pozostała działalność” wykazano plan wydatków w § 4217 w kwocie 10.701,39 zł zamiast 10.672,54 zł oraz w § 4307 na kwotę 109.567,72 zł zamiast 109.455,93 zł.

IV.

- 1) W wyniku analizy sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 stwierdzono,
 - w nw. podziałkach klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń oraz groszowych przekroczeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania (5+6)	przekroczenie (7-4)
400	40002	6050	131 894,71	131 610,00	495 000,00	626 610,00	494 715,29
400	40002	6370	0,00	0,00	2 940 000,00	2 940 000,00	2 940 000,00
600	60014	6370	0,00	0,00	4 943 091,20	4 943 091,20	4 943 091,20
600	60016	4270	704 076,52	163 071,48	724 671,77	887 743,25	183 666,73
600	60016	6050	574 937,56	569 962,53	534 022,85	1 103 985,38	529 047,82
600	60016	6370	0,00	0,00	2 466 908,80	2 466 908,80	2 466 908,80
801	80101	6370	0,00	0,00	3 777 437,70	3 777 437,70	3 777 437,70
801	80104	6370	0,00	0,00	430 062,30	430 062,30	430 062,30
900	90002	4300	26 000,00	25 364,00	4 920,00	30 284,00	4 284,00
RAZEM							15.769.213,84

Rada Miejska Ponieca w uchwale Nr XLI/346/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r.:

- 1) upoważniła Burmistrza do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych i zakładów budżetowych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza 2023 rok (§ 12 pkt 4),

- 2) ustaliła sumę 3.000.000,00 zł, do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 13).

Natomiast w uchwale Nr XLI/345/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Poniec na lata 2023-2042 Rada upoważniła Burmistrza do zaciągania zobowiązań (§ 3 ust. 1):

- 1) związanych z realizacją wieloletnich przedsięwzięć do wysokości limitów określonych w załączniku nr 2 do uchwały,
- 2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Gminy i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

V.

Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionej podziałce klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf	Przyczyna	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
750	75023	4580	odprowadzony podatek VAT wraz z odsetkami (str. 13)	2.200,00	2.149,00

VI.

Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Poniec realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego.

VII.

Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższe zestawienie:

Rozdział	Dochody [zł]		Rozdział	Wydatki [zł]	
	Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie
75618 (§ 0480)	170.000,00	153.349,29	75023	29.100,00	23.928,00
			85149	3.800,00	3.682,96
75619 (§ 0270)	50.000,00	48.962,50	85153	5.100,00	941,50
			85154	213.314,35	108.935,37
			85205	14.400,00	13.800,00
			85412	86.500,00	63.430,81
Razem	220.000,00	202.311,79	Razem:	352.214,35	214.718,64

Wydatki ponoszone przez Gminę w ramach gminnych programów zwalczania narkomanii oraz przeciwdziałania alkoholizmowi były finansowane również przychodami z § 905 w kwocie 132.214,35 zł, wynikającymi z rozliczenia dochodów pozyskanych ze sprzedaży napojów

alkoholowych i wydatków nimi finansowanych w 2022 roku.

Z rozliczenia wykonania roku 2023 (dochodów i wydatków) wynika, iż do wydatkowania na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz zwalczanie narkomanii pozostały niewykorzystane środki w kwocie 119.807,50 zł.

Niewykorzystane w roku 2023 środki z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Rada Miejska Ponieca wprowadziła do uchwały budżetowej na 2024 rok Uchwałą Nr LVI/456/2024 z dnia 27 marca 2024 r w wysokości 95.000,00 zł w przychodach (§ 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach”) i przeznaczyła na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.). Do dnia wydania niniejszej opinii, do uchwały budżetowej na 2024 rok nie zostały wprowadzone (po stronie przychodowej i wydatkowej) pozostałe niewykorzystane w roku 2023 środki (kwota 24.807,50 zł) z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1. gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
2. zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”

Stosownie do przepisu art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

VIII.

Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2023 r. przedłożona została „Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Poniec na dzień 31.12.2023 roku”, którą opracowano z zachowaniem wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający stwierdza, że w „Informacji o stanie mienia Gminy Poniec wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.” w tabeli oznaczonej *„Wykonanie dochodów z tytułu wykonywania praw własności wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz plan dochodów na 2024 rok”* nie wykazano w kol. „Dochody uzyskane w 2023 r. wartość w złotych” dochodów uzyskanych w rozdziale 70005 § 0760 w kwocie 4.695,69 zł, w związku z tym w wierszu „Razem” wykazano kwotę 1.005.201,16 zł zamiast 1.009.896,85 zł.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

**Przewodnicząca
Składu Orzekającego**

Danuta Szczepańska

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.